

Initiatiefgroep
De Kleuterschool moet terug
Secretariaat:
Logacom
Postbus 257
1000 AG Amsterdam
Tel 020 3203364
Fax 020 3308040

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
mevrouw M.J.A. van der Hoeven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 5 december 2005

Geachte mevrouw Van der Hoeven,

In 2005, twintig jaar na de invoering van de basisschool en de opheffing van de kleuterschool, zijn twee congressen georganiseerd waarin aandacht werd gevraagd voor de positie en identiteit van peuters en kleuters in het onderwijs.

In Groningen vond op 4 maart 2005 het congres "Dolgedraaid? Mogen peuters nog peuteren en kleuters nog kleuteren?" plaats en in Zwolle 25 november 2005 het congres "De kleuterschool moet terug!" (De laatste titel was uitdrukkelijk bedoeld als metafoor)

Deze congressen hebben meer dan duidelijk gemaakt dat peuters, kleuters en leerkrachten op dit moment onder een te grote druk staan. De indruk bestaat dat vanaf eind jaren vijftig gaandeweg al het Nederlandse onderwijsbeleid in het teken van het achterstandsbeleid is komen te staan met te grote belasting van het vroege leren als gevolg. Een groot deel van de moderne ouders, die natuurlijk niet willen dat hun kind achterop raakt, sluit daarbij aan. Dit alles leidt ertoe dat aan kinderen op steeds jongere leeftijd, steeds hogere eisen worden gesteld. Kinderen worden getoetst om dreigende onderwijsachterstanden zo snel mogelijk op te sporen en te remediëren, maar ook en vooral worden kinderen getoetst om scholen op hun rendement te beoordelen. Dit betekent dat de nadruk ligt op wat kinderen nog niet kunnen in plaats van wat kinderen al wel kunnen. Toetsen van kleuters is hoe dan ook een precaire aangelegenheid omdat - zoals een van onze experts het uitdrukt - veel kleuters nog meer van zichzelf verschillen dan zij van anderen verschillen. Voor de leerkrachten heeft dit toetsen een negatief effect op de spontane interactie met het kind. Aan de andere kant is ook de trend van het zogenoemde Nieuwe Leren zichtbaar, dat ertoe neigt het onderwijsprobleem tot het motivatieprobleem te reduceren en geen enkele druk op het kind wil leggen. Onder professionals en onder ouders is die groep groeiende.

Zowel het opjagen van jonge kinderen als het kinderen alles zelf maar laten kiezen maakt brokken. Nodig is een gefundeerd en genuanceerd inzicht in de kinderlijke ontwikkeling waardoor het mogelijk wordt jonge kinderen voortdurend uit te dagen. Het huidige onderwijs voor kleuters schiet wat dit betreft op veel scholen tekort.

Op basis van de meningsvorming tijdens beide congressen vragen wij u met klem het volgende te overwegen:

- Binnen de PABO's de specialisatie Het Jonge Kind te versterken, zodat leerkrachten met gedegen kennis van de vroegkinderlijke ontwikkeling leiding kunnen geven aan de kleutergroepen.
- Verkleining van de kleuterklassen tot maximaal 20 leerlingen, omdat kleuters het waard zijn om meer individuele aandacht te krijgen.
- Het door de SBL (Stichting Beroepskwaliteit Leraren) opgestelde leercompetenties- en bekwaamhedenprofiel (competentieprofiel) leraar Basisonderwijs meer expliciet te vertalen naar de "leraar jonge kind"
- Ruimte te geven voor scholing van professionals in de onderbouw om studenten (stagiaires) en beginnende leerkrachten vanuit een geëigend competentie profiel te ondersteunen.
- De inspectie te scholen in vernieuwende onderwijsconcepten, zoals het Ontwikkelingsgericht Onderwijs, waardoor zij deze op hun merites kunnen beoordelen en zo de eenzijdig nadruk op toetsen en scores wegnemen.

Met vriendelijke groet,

Namens de initiatiefgroep 'De kleuterschool moet terug!'
(www.kleuterschoolterug.nl)

Prof.dr. S. Goorhuis-Brouwer
Orthopedagoog, UMCG, Rijks Universiteit Groningen

Dr. B. Levering
Pedagoog, Hoofdredacteur Pedagogiek in Praktijk Magazine
Lector Algemene Pedagogiek Fontys Hogescholen, Universiteit Utrecht

... en ondertekenaars petitie (in bijlage)

In afschrift aan de Leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in de Tweede Kamer